

foto: Tomáš Hájek, Lidové noviny

Změna v Ostravě: ocel nahrazují počítače

12. prosince 2011 8:00

OSTRAVA - Žádné město v Česku neprochází takovou proměnou jako Ostrava. Město, komunisty degradované na shluk fabrik a paneláků, začalo oživovat své kulturní kořeny. A nejen je. Častěji než lampy havírů tu mají blikat kontrolky počítačů, projektory konferenčních sálů mají zářit intenzivněji než rozžhavené železo. To všechno za desítky miliard korun.

Mohla bys přijít zítra na odpolední dřív? Posunuli mi balet, musela jsem si přehodit angličtinu. „Řekni Evě, já mám [španělštinu](#).“ Tak se včera dohadovaly dvě servírky v Dublinu pubu v [ostravské](#) Stodolní ulici. Jejich diskuse dokresluje přeměnu bývalého ocelového srdce republiky.

Namísto dolů tu rostou zábavní a obchodní centra, obytné domy, náměstí a nové ulice.

Průmyslové areály se mění v konferenční sály a muzea. A [spolu](#) s tím se mění i lidé. Nikdo jim nic nenařizuje, změny chtějí sami. „To je důležité. Bez lidí, kteří je budou denně využívat, by stavby zůstaly prázdnými skořápkami.“

➤ ČTĚTE TAKÉ:

[I Ostrava má svou drahou elitní školu](#)

Smysl není v tom, postavit si mauzoleum. Nové Vítkovice se staví pro nově vznikající kreativní průmysl. Vzdělávání, kongresy, vědu a výzkum, propojení na svět umění,“ říká svou vizi autor největšího ostravského projektu Jan Světlík, generální ředitel a spolujednatel strojírenské společnosti Vítkovice.

Z vysoké pece rozhledna

Projekt Nových Vítkovic předpokládá, že se tu během 20 let za zhruba 30 až 60 miliard korun vytvoří z uzavřené průmyslové zóny živá městská čtvrť. V první fázi se zde v příštím roce otevře kongresové centrum v bývalém plynokomu. Někdejší energetická ústředna a vysoká pec se promění na interaktivní technické muzeum a vyhlídkovou věž. Vše za zhruba dvě miliardy korun ze strojíren Vítkovice, z evropských [dotací](#) a z půlmiliardové dotace ministerstva kultury.

Sbohem, stará Ostravo

- Ostravské průmyslové areály mění přední architekti v komerční a kulturní centra. Největší z nich jsou projekt Dolní oblast Vítkovice a Nová Karolina.
- První vzniká na ploše 250 hektarů a zatím spolykal dvě miliardy korun, přičemž v příštích dvaceti letech se počítá s investicemi ve výši 30 až 60 miliard. Druhý projekt vzniká na 32 hektarech. Vyše investic by se měla vyšplhat na 16 miliard korun.

Druhým velkým stavenišťem je bývalý důl a koksovna Karolína. Nizozemská společnost Multi Development zde staví obchodní centrum, [bytové](#) domy a kanceláře za zhruba 400 milionů eur, tj. asi deset miliard korun. Z toho výstavbu kancelářského objektu za 1,2 miliardy korun převzala společnost Passerinvest spolu s olomouckou firmou Gemo.

„Historicky se město vyvíjelo rovnoměrně, průmysl i kultura,“ říká ostravský primátor Petr Kajnar. „Za socialismu ale došlo k jednostrannému hektickému rozvoji průmyslu. Kulturní infrastruktura tím strašně utrpěla. Město nyní ten kulturní rozměr doplňuje a rozšiřuje, bez ohledu na [krizi](#). Prostě, v barech musí znít zvonivý smích hereček,“ prohlašuje.

Lidská tvář ocelového města

Před 60 lety žilo v Ostravě 100 tisíc obyvatel. Dnes to je 310 tisíc, dalších 300 tisíc lidí žije v Havířově, Karviné a dalších satelitech. Tisíce pracovníků potřebovaly doly, hutě, průmyslové podniky.

Průmyslem je město prorostlé. Nejde jen o těžní věž jámy Jindřich stojící v Nádražní ulici. Jde především o Vítkovice. Pár set metrů od centra Ostravy zabírá plochu tří set hektarů zrně ocelových konstrukcí, potrubí, vysokých pecí a továrních hal. Na 50 hektarech běží výroba vítkovických strojů. Další 250 hektarů tvoří největší brownfield v Česku, tedy zastavěné a nevyužívané území. Toto území, Dolní oblast Vítkovice (součást Nových Vítkovic), se začne využívat.

„Chceme dostat do hry část města, která byla dvě století zavřená. Tam byl jen průmysl, Žofínka, Karolína, Hlubina, hutě, doly, tam se smělo jen v montérkách. Teď, poprvé po dvou stech letech, se snažíme ty hranice zbořit, propojit Vítkovice s městem. Odstranění zábran, těch vlnáků, kteří štekají za plotem, těch vrátných, to je zásadní změna, k níž v příštím roce v Ostravě dojde,“ vysvětluje Jan Světlík.

Na projektu oživení Vítkovic začali Světlíkovi lidé pracovat na přelomu let 2001 a 2002. „Kolem těch vysokých pecí jsem chodil do [práce](#). A říkal jsem si, co s tou kupou železa,“ vzpomíná Světlík, který po absolvování Vysoké školy báňské začínal jako kovář. „Jsou dvě ultra pozice. První, to jsou šrotaři. ‚Sejmem to [celé](#), roztavíme a uděláme z toho novou ocel.‘ Druhé ultra řešení zastávají industriální romantici. ‚Budeme chránit každou shnilou rukavici, kterou dělník pohodil.‘ Oba extrémny jsou hloupé,“ dodává Světlík.